

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 523

din 05 Iunie 2008

Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 171/IJ/64/SIP/17200/ST/2008, domnul procuror general George Bălan, a solicitat, în temeiul dispozițiilor art. 75 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, apărarea reputației profesionale în raport de articolul publicat în cotidianul „Gândul” nr. 834 din data de 23 ianuarie 2008, care, în opinia sa, prin informațiile furnizate, ar putea afecta imparțialitatea activității pe care o desfășoară, ori ar crea suspiciuni cu privire la aceasta.

În cuprinsul cererii formulate, domnul procuror general George Bălan, arată că în articolul publicat de cotidianul sus-menționat sub titlul „Demarat cu surle și trâmbițe <Dosarul de la DNA al procurorilor – șpăgari bate pasul pe loc >”, se susține că într-un denunț formulat la Direcția Națională Anticorupție, un membru al comisiei de examinare pe nume Berar a afirmat că „procurorul general al PCA București, Bălan, îl dorește pe Nestor în continuare prim-procuror la Parchetul de pe lângă Tribunalul București”.

Domnul procuror general George Bălan consideră că publicarea acestor informații îi afectează în mod nemijlocit imaginea profesională, imparțialitatea în relațiile cu procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București și unitățile din subordine, deoarece induce opiniei publice percepția că ar fi influențat într-un fel sau

altul modul de desfășurare al examenului pentru funcții de conducere la nivelul Parchetului de pe lângă Tribunalul București.

Totodată, a precizat că nu cunoaște persoana indicată ca „doamna Berar”, nu a discutat cu aceasta în legătură cu cei doi candidați, nu și-a manifestat preferința pentru vreunul și nu i-a cerut să sprijine pe unul sau altul dintre aceștia.

În final, a relevat că o astfel de susținere prezentată în presă este deosebit de periculoasă deoarece ar acredita ideea că examenele sau concursurile organizate pentru ocuparea unor funcții de conducere pot fi influențate de procurorii generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel, excedând astfel normelor de organizare și desfășurare a lor.

Analizând cererea formulată, având în vedere verificările efectuate de Inspectia Judiciară, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

În articolul anterior menționat se face trimitere la conținutul unei sesizări adresate Direcției Naționale Anticorupție în legătură cu modul în care s-a desfășurat concursul organizat în perioada 28 octombrie – 25 noiembrie 2007 pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor, fiind evidențiate, pe lângă aspectele vizând o anumită preferință a procurorului general George Bălan cu privire la candidații pentru funcția de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Tribunalul București, și alte aspecte din cuprinsul sesizării penale.

Astfel, în articol se citează susținerile făcute de autorul plângerii în sensul că după examinarea celor doi candidați înscriși pentru ocuparea funcției de prim-procuror la Parchetul de pe lângă Tribunalul București, când membrii comisiei trebuiau să aprecieze proiectele și modul de prezentare, doamna Irina Berar ar fi afirmat că „procurorul general al P.C.A. București, Bălan, îl dorește pe Nestor Dragoș în continuare prim-procuror la P.T. București” și că „pe Guli îl va rejecta colectivul pentru că este coleric și psihopat (...)”. Totodată, în articol sunt preluate și aduse la cunoștința opiniei publice susținerile făcute în cuprinsul sesizării penale în sensul că „după examinarea altor doi candidați, doamna Berar ar fi anunțat că a revenit și a scăzut nota acordată candidatului Guli Sterian până la limita inferioară pe care i-o permitea regulamentul, cu motivația că vrea < să-i apropie mai mult > pe cei 2 candidați, astfel încât < să decidă scrisul >”,

conduită ce ar fi generat discuții între membrii comisiei, care, în final, ar fi acceptat reducerea notei acordate de doamna Berar candidatului Guli, motivat și de absența unor norme exprese de interzicere a modificării notei acordate inițial, datorită fermității doamnei Berar de a reduce nota iar, practic, „și a șantajului datorat deținerii în exclusivitate a situației centralizate prin programul informatic”.

În raport de aceste considerente, autoarea sesizării penale trage concluzia că „Din atitudinea și afirmațiile d-nei Berar de la examenul oral, se constată exprimarea explicită a preferinței și favorizarea subiectivă a candidatului Nestor Dragoș în dauna candidatului Guli Sterian. (...). Pe de altă parte, în raport de cele constatate după verificarea semnalărilor din media, rezultă și că afirmația „să decidă scrisul” exprima în realitate certitudinea d-nei Berar asupra posibilității reale a candidatului Nestor de a se departaja la proba scrisă, ceea ce conduce la prezumția cunoașterii de către d-na Berar a posibilității candidatului Nestor de acces la subiectele de examen (înaintea examenului)”.

La Direcția Națională Anticorupție – Secția infracțiunilor de combatere a corupției a fost înregistrat dosarul nr. 197/P/2007 având ca obiect efectuarea de cercetări privind unele aspecte referitoare la concursul sau examenul pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor la parchetele de pe lângă curțile de apel, tribunale și judecătoria, organizat în perioada 28 octombrie – 25 noiembrie 2007, repartizat pentru efectuarea urmăririi penale domnului procuror Lucian Papici, procuror șef al Secției de combatere a corupției.

Pentru efectuarea acestor cercetări, inițial, unitatea de parchet menționată s-a sesizat din oficiu, ulterior, la dosarul cauzei fiind conexate și alte plângeri, având același obiect.

Între acestea a fost identificată și plângerea penală formulată de doamna procuror Ghiță Georgeta Gabriela, președinta comisiei de examinare constituită pentru concursul/examenul amintit, prin care a solicitat cercetarea doamnei Irina Berar, membru al aceleiași comisii, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 12 lit. b) din Legea nr. 78/2000, republicată, pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În urma examinării plângerii, la pagina 5, s-au regăsit toate pasaje citate în articolul de presă, rezultând astfel că sursa de care a beneficiat ziarista sub numele căreia a fost publicat articolul, este însăși sesizarea adresată Direcției Naționale Anticorupție.

Urmare verificărilor efectuate la Biroul de informare și relații publice din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, a rezultat că după înregistrarea plângerii la data de 12 decembrie 2008, acest compartiment nu a dat nici un comunicat de presă cu privire la această plângere, singurul comunicat identificat în legătură cu dosarul nr. 197/P/2007 fiind transmis la data de 5 decembrie 2007.

De asemenea, domnul procuror șef Lucian Papici a arătat că nu a dat informații în legătură cu această sesizare, cu atât mai puțin nu a pus-o la dispoziția vreunei persoane ori presei, o asemenea măsură fiind nu numai în detrimentul cercetărilor efectuate în cauză, dar și contrar dispozițiilor legale potrivit cărora funcționează Direcția Națională Anticorupție.

Totodată, a precizat că dosarul nr. 197/P/2007 se află în curs de finalizare a urmăririi penale, iar domnul procuror general George Bălan nu are nicio calitate procesuală.

După efectuarea cercetărilor, dosarul a fost soluționat prin rechizitoriul nr. 197/P/2007 din data de 05 mai 2008, domnul procuror general George Bălan neavând nicio calitate procesuală, iar față de Berar Irina s-a dispus neînceperea urmăririi penale.

De asemenea, după finalizarea etapelor prevăzute în desfășurarea concursului sau examenului pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor, organizat în perioada 28 octombrie – 25 noiembrie 2007 și a declanșării cercetărilor în dosarul nr. 197/P/2007 al Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a corupției, doamna procuror Ghiță Georgeta Gabriela, autoarea sesizării penale din care s-au preluat pasajele publicate în articolul din cotidianul „Gândul”, în calitate de președinte al comisiei de examinare, a întocmit la data de 10 decembrie 2007, un Raport cu privire la desfășurarea concursului sau examenului pe care l-a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii.

În cuprinsul acestuia sunt prezentate aceleași suspiciuni cu privire la activitatea doamnei Irina Berar ca și cele din plângerea penală, fără a le asocia însă cu o anumită

conduită a domnului procuror general George Bălan. De asemenea, după sesizarea Direcției Naționale Anticorupție, la data de 12 decembrie 2007, la data de 18 februarie, a retransmis Consiliului Superior al Magistraturii Raportul întocmit în decembrie 2007, fără nici o modificare, în sensul completării cu referiri la afirmațiile pe care le-ar fi făcut doamna Irina Berar în legătură cu domnul procuror general George Bălan, menționate, în schimb, în plângerea penală.

În completarea aspectelor prezentate în cererea de apărare a reputației, domnul procuror general George Bălan a precizat că în perioada examenului nu s-a aflat în țară, fiind într-o delegație la un Congres internațional pe probleme de combatere a corupției, precum și că articolul a fost redactat cu rea credință, de natură să-i afecteze bunele relații cu procurorii subordonați, cu cei doi candidați la funcția de prim-procuror al Parchetului de pe lângă Tribunalul București și să-i știrbească autoritatea.

În legătură cu articolul de presă, doamna Irina Berar a arătat că, personal, nu-l cunoaște pe domnul procuror general George Bălan și nici nu a purtat cu acesta, direct sau în alte condiții, discuții cu privire la concursul sau examenul de numire a procurorilor în funcții de conducere la care se face referire, ori la candidații Guli Sterian și Dragoș Nestor.

Pasajele citate în articolul de presă cu privire la domnul George Bălan, procuror general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București, sunt preluate din plângerea penală formulată de doamna procuror Ghiță Georgeta Gabriela, președinta comisiei de examinare constituită pentru concursul sau examenul organizat în sesiunea octombrie – noiembrie 2007, prin care aceasta a solicitat cercetarea doamnei Irina Berar, membru al aceleiași comisii, sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 12 lit. b) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, republicată. Sesizarea a format obiectul urmăririi penale în dosarul nr. 197/P/2007 al Direcției Naționale Anticorupție – Secția infracțiunilor de corupție.

La momentul la care pasajele preluate din conținutul plângerii penale au fost aduse la cunoștința opiniei publice, plângerea se afla în curs de soluționare și nu îl viza pe domnul procuror general George Bălan, iar în dosarul nr. 197/P/2007 nu se efectuau cercetări față de acesta, din oficiu sau ca urmare a altei sesizări.

În cazul articolului de presă examinat, se constată că jurnalistul nu redă fapte verificate, ci prezintă afirmațiile doamnei Ghiță Gabriela Georgeta privind alte afirmații care ar fi fost făcute de doamna Irina Berar și a căror veridicitate urma să fie stabilită în cadrul cercetărilor efectuate de Direcția Națională Anticorupție.

La momentul apariției articolului de presă, singurele indicii de comitere a unor activități de natură să compromită concursul sau examenul organizat în octombrie – noiembrie 2007 pentru numirea în funcții de conducere a procurorilor, au fost exclusiv cele care au determinat învinuirile și au stabilit persoanele în sarcina cărora urmau a fi reținute, expres și limitativ prevăzute în procesul-verbal de începere a urmăririi penale, cadrul procesual stabilit inițial, nefiind modificat până la finalizarea urmăririi penale.

Potrivit legii, în exercitarea dreptului la exprimare, presa trebuie să aibă acces la toate datele privind activitatea instanțelor și parchetelor, precum și a magistraților din cadrul acestora, chiar dacă informațiile sunt prejudiciabile sau nu.

Aspectele semnalate printr-o plângere penală sunt supuse însă, în condițiile legii, confidențialității, iar cu privire la oportunitatea aducerii lor la cunoștința opiniei publice poate decide numai parchetul la care se află spre soluționare sesizarea, în conformitate cu prevederile legii nr. 544/2001 privind accesul la informații de interes public, iar din verificările efectuate a rezultat că ziaristul sub semnătura căruia s-a publicat articolul, nu a intrat în mod oficial în posesia sesizării adresate Direcției Naționale Anticorupție.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului și a Constituției României, dreptul la exprimare consacrat de Constituția României (art. 30) și Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 10), nu trebuie înțeles și aplicat în mod absolut, prin neglijarea drepturilor celorlalte persoane.

Astfel, Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede în art. 10 punctul 2 că exercitarea dreptului la liberă exprimare, poate fi supus unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni, printre altele, pentru a se garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. În același sens, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniul libertății de exprimare a statuat că în domeniul libertății de exprimare se impune presei respectarea unor principii de echitate, astfel încât să nu se aducă atingere reputației și drepturilor celorlalți, iar în ceea ce îi privește pe magistrați, aceștia să nu facă

obiectul unor acuzații nejustificate, deoarece sunt de natură să aducă atingere autorității puterii judecătorești.

În același sens, Constituția României prevede expres în art. 30 că libertatea de exprimare nu poate prejudicia dreptul la imagine.

Aceste principii se regăsesc și în Codul deontologic al ziaristului, care, în art. 2, art. 3 și art. 5, prevede că jurnalistul are îndatorirea de a relata adevărul, obligație ce decurge din dreptul constituțional al publicului de a fi corect informat. În spiritul dispozițiilor menționate, știrea de presă trebuie să fie exactă, obiectivă și să nu fie tendențioasă, iar jurnalistului nu îi este permis să publice date prin care să insinueze ori să creeze, în mod artificial și nejustificat, situații care nu există, cu privire la faptele sau persoanele la care face referire. Totodată, ziaristul nu se poate substitui instituțiilor și puterilor publice.

În stipularea acestor principii s-a avut în vedere împrejurarea că, în mod evident, prin informațiile aduse la cunoștința opiniei publice, indiferent de natura acestora și de maniera în care sunt prezentate, presa este aptă să formeze curente de opinie, tocmai pentru aceste considerente, în exercitarea dreptului la liberă exprimare, trebuind să acorde atenție deosebită în selectarea informațiilor și a modalităților prin care acestea sunt prezentate, astfel încât să nu se depășească limitele dreptului la informare. De asemenea, nu trebuie omis faptul că, în formarea unor opinii, și aparențele sunt, subiectiv, relevante.

Față de conținutul articolului publicat în cotidianul „Gândul” nr. 834 din data de 23 ianuarie 2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că s-au depășit limitele dreptului la informare întrucât publicarea pasajelor din cuprinsul unei sesizări penale în posesia cărora nu s-a intrat în mod oficial și în conformitate cu legea, prezentate în condițiile arătate anterior, afirmații rupte din contextul sesizării în ansamblu și fără o prealabilă verificare a situației plângerii penale, este vădit tendențioasă, susceptibilă de a nu fi urmărit exclusiv informarea opiniei publice, având totodată și un caracter insidios, ca urmare a faptului că lasă să se înțeleagă că domnul procuror general George Bălan ar fi influențat concursul organizat în sesiunea octombrie – noiembrie 2007 pentru ocuparea funcției de prim-procuror la Parchetul de pe lângă Tribunalul

București. În acest fel, articolul este de natură să creeze, în mod nejustificat, suspiciuni și o imagine nefavorabilă în conștiința opiniei publice cu privire la conduita domnului procuror general George Bălan.

În mod evident, în exercitarea funcției deținute, este absolut necesar ca procurorul cu funcție de conducere să se bucure de credibilitate, adică să fie perceput, în egală măsură de colegi și de opinia publică, ca acționând cu corectitudine și că este demn de încredere. Or, în ce-l privește pe domnul procuror general George Bălan, toate aceste prerogative ale muncii de conducere, sunt puse sub semnul incertitudinii, fără justificare, articolul de presă examinat fiind de natură să afecteze, reputația profesională a procurorului general George Bălan.

Pe fond, noțiunea de „reputație” desemnează părerea publică, favorabilă sau defavorabilă, despre o persoană, felul în care cineva este cunoscut sau apreciat. Părerea publică defavorabilă, este, în principiu, de natură să aducă atingere reputației unei persoane. Ea este justificată, dacă se bazează pe fapte reale și trebuie sancționată, dacă se bazează pe fapte mincinoase și tendențioase, făcute în scopul de a-i discredita acesteia onoarea sau reputația.

Atingerea adusă reputației profesionale a unui procuror, are drept consecință pierderea încrederii în obiectivitatea și imparțialitatea sa. Pe de altă parte, în situația în care este afectat prestigiul procurorului criticat, este vădit afectat și prestigiul justiției în ansamblu, prin faptul că atingerea adusă imaginii unui magistrat afectează implicit și imaginea justiției.

Pentru aceste considerente;

În temeiul art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

**PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE**

Art. 1 - Admite cererea de apărare a reputației profesionale formulată de domnul George Bălan, procuror general al Parchetului de pe lângă Curtea de Apel București.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media, în vederea luării măsurilor legale.

Dată în București, la data de 05 Iunie 2008

Președinte,
Judecător Lilia BARBULESCU

